

CAPÍTOL 8
ELS TÀXONS NOMINALS DEL NIVELL FAMÍLIA
I LLURS NOMS

ARTICLE 35. El nivell família

35.1. Definició. El nivell família comprèn tots els tàxons nominals de les categories de superfamília, família, subfamília, tribu, subtribu i qualse-

vol altra categoria per sota de superfamília i per damunt de gènere que s'estimi convenient (vegeu també l'article 10.3 per als grups col·lectius i els icnotàxons).

35.2. Disposicions aplicables a tots els tàxons nominals del nivell família i llurs noms. Els tàxons nominals del nivell família i llurs noms, independentment de la categoria, estan subjectes a les mateixes disposicions, excepte pel que fa als sufixos [article 29.2] (vegeu l'article 36 per a l'aplicació del Principi de Coordinació als noms del nivell família).

35.3. Aplicació dels noms del nivell família. L'aplicació de cada nom del nivell família és determinada per la referència al gènere tipus del tàxon nominal [articles 61 a 65].

35.4. Formació i tractament dels noms del nivell família. Un nom del nivell família s'ha de formar i tractar d'acord amb l'article 11.7 i amb les disposicions pertinents dels articles 25 a 34.

35.4.1. Un nom del nivell família basat en una esmena injustificada (vegeu, però, l'article 35.4.2) o en una grafia incorrecta del nom del gènere tipus, s'ha de corregir, llevat que es mantingui d'acord amb l'article 29.5, o que la grafia del nom del nivell gènere emprat per a formar el nom del nivell família es mantingui d'acord amb els articles 33.2.3.1 o 33.3.1.

Exemple. Goldfuss (1820) va publicar el nom del nivell família *Phascolomyda* basat en la grafia incorrecta «*Phascolomys*» (que fou introduïda per Duméril, 1806) de *Phascolomis* Geoffroy, 1803 (Mammalia). El nom corregit és PHASCOLOMIDAE Goldfuss, 1820.

35.4.2. Si una esmena injustificada del nom del gènere tipus es pren com a nom de substitució, el nom del nivell família s'ha de basar en aquest, i s'ha de corregir el nom del nivell família d'acord amb l'arrel del nom de substitució o amb el nom de substitució sencer [article 29.1]; el nom del nivell família manté l'autor i la data.

35.5. Precedència dels noms en ús en una categoria superior. Si després del 1999 es troba que el nom en ús per a un tàxon del nivell família (p. ex., per a una subfamília) és més antic que un nom en ús predominant per a un nom d'un tàxon de categoria superior en el mateix nivell família (p. ex., per a la família en la qual el nom més antic és nom de subfamília), el nom més antic no ha de desplaçar el més modern.

Exemple. La subfamília ROPHITINAE Schenck, 1866 (Hymenoptera) s'inclou generalment en la família HALICTIDAE Thomson, 1869; per prioritat, el nom de la família hauria de ser ROPHITIDAE. La precedència d'HALICTIDAE sobre ROPHITIDAE es manté mentre ambdues siguin tractades com a sinònims subjectius (en la categoria de família), i HALICTINAE i ROPHITINAE s'empren per a subfamílies diferents dins d'HALICTIDAE.

ARTICLE 36. Principi de Coordinació

36.1. **Declaració del Principi de Coordinació aplicat a noms del nivell família.** Es considera que un nom establert per a un tàxon de qualsevol categoria del nivell família s'estableix simultàniament per als tàxons nominals de totes les altres categories del nivell família; tots aquests tàxons tenen el mateix gènere tipus, i llurs noms es formen a partir de l'arrel del nom del gènere tipus [article 29.3], amb el canvi escaient de sufix [article 34.1]. El nom té els mateixos autor i data en cada categoria.

Exemple. El nom de família HESPERIIDAE (Lepidoptera), basat en *Hesperia* Fabricius, 1793, fou establert per Latreille el 1809 (amb el nom *Hesperides*). Es considera que Latreille també establí simultàniament el nom coordinat de superfamília HESPERIOIDEA i el nom coordinat de subfamília HESPERIINAE, tot i que el primer nom fou emprat per primera vegada per Comstock i Comstock (1904) i el darrer fou emprat per Watson (1893). L'autor i la data dels tres noms és Latreille, 1809.

36.2. **Gènere tipus.** Si un tàxon nominal puja o baixa de categoria en el nivell família, el seu gènere tipus resta igual [article 61.2.2].

ARTICLE 37. Tàxons nominotípics

37.1. **Definició.** Si un tàxon del nivell família se subdivideix, el tàxon subordinat que conté el gènere tipus del tàxon superior rep el mateix nom (excepte el sufix), amb els mateixos autor i data [article 36.1]; aquest tàxon subordinat es denomina *tàxon nominotípic*.

Exemple. La família TIPULIDAE Latreille, [1802] (gènere tipus *Tipula* Linnaeus, 1758) es divideix en un cert nombre de subfamílies, cadascuna de les quals es denomina a partir del seu propi gènere tipus. Entre elles, la subfamília que conté *Tipula* s'anomena TIPULINAE Latreille, [1802], i és la subfamília nominotípica.

37.2. **Efecte del canvi de nom sobre els tàxons nominotípics.** Si el nom en ús per a un tàxon del nivell família no és disponible o és invàlid, s'ha de reemplaçar pel nom vàlid d'acord amb l'article 23.3.5; qualsevol dels tàxons subordinats que continguin el gènere tipus del tàxon nominal de substitució (per tant, indicats pel nom vàlid del nivell família i amb el sufix escaient) esdevenen els tàxons nominotípics.

ARTICLE 38. Homonímia entre noms del nivell família. Vegeu els articles 39 i 55 per a l'homonímia entre noms del nivell família.

ARTICLE 39. Invalidesa deguda a l'homonímia o a la supressió del nom del gènere tipus. El nom d'un tàxon del nivell família és invàlid si el nom del seu gènere tipus és un homònim més modern o ha estat suprimit

totalment o parcial per la Comissió (vegeu els articles 81.2.1 i 81.2.2). Si aquest nom del nivell família es fa servir, s'ha de reemplaçar, sigui pel nom disponible més antic entre els seus sinònims [article 23.3.5], incloent-hi els noms dels seus tàxons subordinats del nivell família, sigui, si no existeix un sinònim d'aquesta mena, per un nom nou basat en el nom vàlid (tant si és un sinònim com un nom de substitució nou [*nomen novum*]) del gènere tipus original.

Exemple. En els Collembola, el nom de família DEGEERIIDAE Lubbock, 1873 es basà en *Degeeria* Nicolet, 1842, un homònim més modern de *Degeeria* Meigen, 1838 en Diptera. DEGEERIIDAE no tenia sinònims i el nom nou (*nom. nov.*) ENTOMOBRYIDAE Tömösvàry, 1882 es basà en *Entomobrya* Rondani, 1861, un nom de substitució nou (*nomen novum*) per a *Degeeria* Nicolet.

ARTICLE 40. Sinonímia del gènere tipus

40.1. Influència sobre la validesa dels noms del nivell família. Quan el nom del gènere tipus d'un tàxon nominal del nivell família és considerat com un sinònim més modern del nom d'un altre gènere nominal, el nom del nivell família no s'ha de reemplaçar tan sols per aquest motiu.

Exemple. El nom NEOSITTINAE Ridgeway, 1904 (Aves) és vàlid abans que DAPHOENOSITTINAE Rand, 1936, tot i que el nom del gènere tipus *Neositta* Hellmayr, 1901 és un sinònim més modern de *Daphoenositta* De Vis, 1897.

40.2. Noms reemplaçats abans del 1961. Tanmateix, si un nom del nivell família va ser reemplaçat abans del 1961 a causa de la sinonímia del gènere tipus, el nom de substitució s'ha de mantenir si té un ús predominant.

40.2.1. Un nom mantingut per l'aplicació d'aquest article conserva el seu propi autor, però pren la prioritat del nom al qual reemplaça, del qual es considera el sinònim més antic.

Recomanació 40A. Esmement de l'autor i la data. Si s'esmenten l'autor i la data d'un nom del nivell família mantingut d'acord amb l'article 40.2.1, s'haurien d'esmentar amb l'autor i la data originals (vegeu la recomanació 22A.2.2), seguit, entre parèntesis, de la data de prioritat d'acord amb aquest article.

Exemple. El nom de la família de dípters ORPHNEPHILIDAE Rondani, 1847, basat en *Orphnephila* Haliday, 1832, va estar en ús fins que Bezzi (1913) va sinonimitzar *Orphnephila* amb *Thaumalea* Ruthe, 1831 i va adoptar THAUMALEIDAE, basat en el sinònim més antic *Thaumalea*. Aquest nom de família s'ha emprat d'una manera gairebé general des d'aleshores i cal mantenir-lo. Si THAUMALEIDAE no s'hagués imposat per l'ús, ORPHNEPHILIDAE continuaria en ús malgrat el fet que *Orphnephila* sigui un sinònim més modern. THAUMALEIDAE s'esmenta amb els seus propis autor i data, seguits de la data del nom reemplaçat entre parèntesis: THAUMALEIDAE Bezzi, 1913 (1847). Té precedència sobre ORPHNEPHILIDAE Rondani, 1847 i sobre qualsevol sinònim publicat posteriorment.

ARTICLE 41. Gèneres tipus identificats erròniament i fixacions de tipus que han passat desapercbudes. Si l'estabilitat i la continuïtat del significat d'un nom del nivell família es veuen amenaçades perquè s'ha descobert que el gènere tipus del tàxon ha estat identificat erròniament (és a dir, ha estat interpretat en un sentit diferent del definit per la seva espècie tipus), o que el gènere tipus ha estat basat en una espècie tipus identificada erròniament, o, encara, que una fixació vàlida d'espècie tipus per al gènere tipus ha passat desapercbuda, vegeu l'article 65.2.